

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht: 10.04.2024, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi: vanemprokurör Kristjan Lill
Ametiasutuse nimi: Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number: 23231753896
Kuriteo kvalifikatsioon: KarS § 423 lg 1
Kahtlustatava nimi (isikukood): Xxxxx Xxxxxxx, xxxxxxxxxxxxx

Põhja Ringkonnaprokuratuuri menetluses on kriminaalasi nr 22230200382, mille esemeks on Xxxxx Xxxxxxx poolne ettevaatamatusest liiklusnõuete rikkumine, millega on inimesele tekitatud raske tervisekahjustus.

Kriminaalmenetluse käigus esitati Xxxxx Xxxxxxx'le KarS § 423 lg 1 järgi kahtlustus, mille sisu on järgmine.

Xxxxx Xxxxxxx't kahtlustatakse **KarS § 423 lg 1** järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, mis seisnes selles, et tema 27.10.2023a. kella 17.53 paiku juhtis Harju maakonnas Tallinnas Kloostrimetsa tee 52/3 juures mootorsõidukit Mazda 3 reg. märgiga XXXXXX, liikudes mööda Kloostrimetsa teed Pärnamäe tee poolt Lükati tee poole ning Kloostrimetsa tee 52/3 juures sooritades peateelt vasakut pööret Kloostrimetsa tee 52/3 parklasse, ei veendunud manöövri ohutuses ning sõitis ette peateel otse mööda Kloostrimetsa teed Lükati tee poolt Pärnamäe tee poole liikunud mootorrattale Ducati Monster 1100/1100S reg. märgiga XXXX, mida juhtis Xxxxx Xxxxxxx(ik: xxxxxxxxxxxxx). Liiklusõnnetuse tagajärjel toimetati SA Põhja-Eesti Regionaalhaiglasse xxxxxxx xxxxxxxxxxxxx Xxxxx Xxxxxxx(ik: xxxxxxxxxxxxx).

Ekspertiisiaktiga nr XXX-XXxxxxxx tuvastati Xxxxx Xxxxxxxil 27.10.2023 xxxxxxx xxxx vasakul kulmul, xxxxx xxxxxxxxx (III aste), xxxxxxxxxxxxxxx xxxxxx xxxxxxxxxxxxxx koos vasaku xxxxx vigastuse ja xxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxx, xxxxxx xxxxxxx xxxxx, xxxxxx xxxxxxx xxxxx ning xxxxxxxxxxxxx paremast kõrvast. Xxxxx Xxxxxxxil tuvastatud tervisekahjustused on **eluohtlikud**.

Liiklusõnnetus toimus pimedal ajal püsigattega tasasel korras kuival sirgel teel. Tänavavalgustus põles. Suurim lubatud sõidukiirus 50 km/h.

Liiklusõnnetus toimus, kuna Xxxxx Xxxxxxx rikkus järgmisi liiklusseaduse nõudeid:

§ 14 lg 2 Iga liikleja, liikluse korraldaja ja muu isik peab järgima liiklusalaste õigusaktide nõudeid, olema liikluses hoolikas ja ettevaatlik ning tagama liikluse sujuvuse, et vältida ohtu ja kahju tekitamist;

§ 16 lg 1 Liikleja peab olema viisakas ja arvestama teiste liiklejatega ning oma käitumises hoiduma kõigest, mis võib takistada liiklust, ohustada või kahjustada inimesi, vara või keskkonda;

§ 17 lg 5 p 3 Mitterööbassõiduki juht peab andma teed vasakule või tagasi pöörates vastutulevale liiklejale ja temast möödasõidul olevale juhile, kui liikluskorraldusvahendid ei määra teisiti;

§ 33 lg 2 p 8 Juht on kohustatud enne paigalt liikuma hakkamist, manöövri või sõiduki seismajäämise alustamist veenduma, et see on ohutu ega takista või ohusta teisi liiklejaid ning teel töötajaid.

Seega pani Xxxxx Xxxxxxx toime KarS § 423 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo, s.o. mootorsõiduki juhi poolt liiklusnõuete rikkumise ettevaatamatusest, millega tekitati inimesele raske tervisekahjustus.

KrMS § 202 lg 1 sätestab, et kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või on võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks. Sama paragrahvi lõike 7 kohaselt, kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib kriminaalmenetluse lõpetada ja kohustused määrata prokuratuur. Prokurör leiab, et kahtlustatavale ette heidetud tegu on kohtueelse menetluse käigus kogutud tõenditega leidnud tõendamist, on õigesti kvalifitseeritud ning kahtlustatav on selle toimepanemises süüdi.

Samas on prokuröri hinnangul kriminaalasjas asjaolud, millest tulenevalt ei ole kahtlustatava süü suur ja avalik menetlushuvi tema karistamiseks puudub.

Kahtlustatavale inkrimineeritud kuritegu on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära. Käsitletava paragrahvi sanktsioon näeb ette rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistuse. Sellised suhteliselt madalad karistumäärad näitavad, et antud juhul on tegemist seadusandja silmis kergemaliigilise kuriteoga ning seega on väiksem ka selle kuriteo toime pannud isiku süü. Vaadeldav tegu on toime pandud ettevaatamatusest, mis tähendab, et kahtlustatav ei ole liiklusseaduse nõudeid rikkunud tahtlikult, kuid hoolika käitumise korral oleks ta saanud liiklusõnnetuse ja raske tagajärje saabumise ära hoida. Ettevaatamatu teo ebaõigussisu on võrreldes tahtliku teoga väiksem ning ohtlikkus madalam, mistõttu on väiksem ka selle toime pannud isiku süü.

Kahtlustatav on temale inkrimineeritud kuriteo omaks võtnud ning avaldanud siirast kahetsust, mis on KarS § 57 lg 1 p 3 kohaselt karistust kergendav asjaolu ning samuti vähendab kahtlustatava süüd. Lisaks sellele elab kahtlustatav ka ise sündmust raskelt üle, esineb xxxxxxxx ning xxxxxx xxxxxxxx sõidukit juhtida, peamiselt vasakpöörde tegemise ajal. Kahtlustatav on varem kriminaalkorras karistamata (mh puuduvad kehtivad väärtekaristused). Ka pärast juhtunut ei ole tema suhtes muid uusi süüteo menetlusi alustatud. Seega puudub eripreventiivne vajadus kahtlustatavat kriminaalkorras karistada, kuna ei ole põhjust arvata, et karistamisest loobumine võib tingida uute (k.a liiklusalaste) süütegude toimepanemist tema poolt. Prokuröri hinnangul on karistuse eesmärgid saavutatavad rahalise kohustuse panemisega kriminaalmenetluse lõpetamisel.

Prokurör leiab, et kahtlustatava kriminaalkorras karistamine ei ole põhjendatud ka üldpreventiivsetel eesmärkidel. Käesoleva kriminaalmenetluse lõpetamine ei mõjuta negatiivselt ühiskonna usku õiguse kehtivusse. Riik on isiku käitumisele operatiivselt ning üheselt mõistetavalt reageerinud, kahtlustatav on oma teo keelatusest aru saanud ning siiralt kahetseb seda. Seega ei saada käesoleva kriminaalasja menetluse lõpetamine ühiskonnale õiguse kehtivuse osas mingeid negatiivseid signaale.

Kriminaalmenetluse kulud summas 155 eurot isiku kohtuarstliku ekspertiisi läbiviimise eest ja kannatanu valitud esindaja kulud summas 1 509,75 on kahtlustatav valmis hüvitama.

Kannatanu Xxxxxx Xxxxxxxon sõlminud liiklusõnnetuse põhjustaja kindlustusandjaga kompromisslepingu mittevaralise kahju hüvitamiseks. Kompromisslepingu tingimused on konfidentsiaalsed, mistõttu kannatanu lepingut kriminaalasja materjalide juurde ei esitanud. Kannatanu Xxxxxx Xxxxxxxon otsustanud, et ta ei esita hagiavaldust Xxxxxx Xxxxxxx vastu

mittevaralise ega varalise kahju hüvitamiseks. Kannatanu ülekuulamisel selgitas XXXXXX XXXXXXX, et liiklusõnnetuse põhjustaja suhtes tema viha ei pea. Kannatanu väljendas kahjutunnet kahtlustatava suhtes ning on veendumusel, et juhtunu toimus kogemata ning polnud kellegi tahtlik tegevus. Lisaks ei soovi kannatanu kahtlustatava karistamist kriminaalkorras, tema peamine soov on kahjude hüvitamine. Prokurör on kannatanuga suhelnud telefoni teel ning selgitanud temale tema õigusi kriminaalmenetluses, samuti KrMS § 202 järgse kriminaalmenetluse lõpetamise olemust. Suhtluse käigus, kinnitas kannatanu prokurörile, et temal puuduvad pretensioonid kahtlustatava vastu, tema ei soovi kahtlustatava kriminaalkorras karistamist, tema on oponentide alusel menetluse lõpetamise sisust aru saanud, seda on ta arutanud oma esindajaga ning on sellise lõpplahendusega igati nõus. Telefoni teel kurtis kannatanu prokurörile, et harva annab vigastus veel tunda, kuid üldist olemist hindas heaks.

Võttes arvesse kõike eelnimetatud, sealjuures kahtlustatava käitumist enne ja pärast teo toimepanemist ning kannatanu positsiooni toimu osas, on prokurör veendumusel, et karistusõiguslikud sanktsioonid peavad säilitama oma *ultima ratio* iseloomu ehk jääma isiku käitumise suunamisel riigi viimaseks vahendiks. See tähendab seda, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui selle järele on tungiv vajadus ning muudest vahenditest ei piisa õigusrahu tagamiseks. Prokurör ei näe antud asjas vajadust karistusõiguslikke sanktsioone rakendada. Antud juhul leiab prokurör, et üld- ega eripreventiivsetest vajadustest lähtuvalt ei ole kahtlustatava suhtes kriminaalmenetluse jätkamine ega tema karistamine vajalik, vaid edaspidise õiguskorrektsiooni tagamiseks piisab kahtlustatava suhtes KrMS § 202 lg 2 sätestatud kohustuste kohaldamisest.

Juhindudes KrMS § 202 lg-st 7 ja 206, vanemprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 23231753896 menetlus.

2. Määratud kohustuse liik:

Maksta kindel summa sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides MTÜ Mondo - 80260583 arveldusarvele (mis on nähtav e-toimiku süsteemis) hiljemalt **09.07.2024**

Tasuda riigile kriminaalmenetluse kulud kokku summas **1664,75** sh 155 eurot (ekspertiisiga seotud kulu) ja 1 509,75 eurot (kannatanu valitud esindajale makstud mõistliku suurusega tasu ja muud menetlusosalise vajalikud kulud, mis on tekkinud seoses kriminaalmenetlusega).

3. Määratud kohustuse täitmise tähtaeg: **09.07.2024**. Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrust uuendada.

4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: Puuduvad.

5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: DVD plaat (27.10.2023) sündmuskoha ja sõidukite fotodega, DVD plaat (27.10.2023) sündmuskoha täiendavate fotodega, CD plaat 112 kõne helifailiga jätta kriminaalasja materjalide juurde.

6. Andmekogus ABIS ja riiklikus süüteo menetluse biomeetriaregistris sisalduvate andmete kustutamine: Puuduvad

7. Kriminaalmenetluse kulud: menetluskulude hüvitamise otsustus sisaldub käesoleva määruse resolutsiooni punktis 2.

8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kannatanule ja tema esindajale. Kahtlustatavale on määrus antud allkirja vastu.

10. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

Käesolevate kohustuste täitmine ei välista kuriteo tagajärjel kaudselt kahju saanud isikute poolt varaliste nõuete esitamist teo toimepanija vastu, muu hulgas on Eesti Tervisekassal õigus välja nõuda tervisekassa poolt hüvitatud kannatanute ravikulud.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Kristjan Lill *allkirjastatud digitaalselt*

Olen menetluse lõpetamise ja määratud kohustustega nõus: *allkirjastatud digitaalselt*